

Program Wychowawczy
Gimnazjum Nr 9 im. Jana Pawła II
w Kaliszu

Wstęp

Szkoła winna zaspokoić wszelkie potrzeby ucznia, dotrzeć do niego, do jego rodziny. Bardzo ważnym aspektem jest podmiotowe i indywidualne podejście do dziecka, rozwijanie jego zainteresowań, pasji, dostrzeganie i wspieranie jego dążeń do wytyczonych celów. Okres szkolny dla ucznia to droga kształtowania postaw. Zadaniem szkoły jest wpoić uczniom pozytywne zachowania, poszanowanie godności osobistej, wolności światopoglądowej i wyznaniowej.

Rozdział I

Wartości i cele wychowania.

Uczeń powinien w szkole znaleźć środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego, rozwijać w sobie dociekliwość poznawczą (poszukiwać prawdy, dobra i piękna w świecie), posiadać świadomość życiowej użyteczności poznanych poszczególnych przedmiotów szkolnych i całej edukacji. Stawać się coraz bardziej samodzielnym w dążeniu do dobra w wymiarze indywidualnym i społecznym (dobro własne godzić z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych). Poszukiwać, odkrywać i dążyć przez rzetelną pracę do osiągnięcia znaczących celów życiowych oraz odnaleźć własne miejsce w świecie. Uczyć się szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego oraz przygotować się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej. Przygotować się do rozpoznania wartości moralnych, dokonywania wyborów zachowania, kształtować w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.

Zespół najważniejszych wartości:

- wszechstronny rozwój ucznia,
- dociekliwość poznawcza ucznia, ukierunkowana na dobro, prawdę i piękno,
- edukacja, uczenie się,
- samodzielność,
- wolność, ale w połączeniu z odpowiedzialnością,
- cel życia i rzetelna praca, która do niego prowadzi,
- wspólnota, w tym państwo, ojczyzna, społeczność lokalna, rodzina, szkoła,
- wartości moralne, doskonalenie się,
- tolerancja, umiejętność dialogu,
- uczciwość,
- szacunek i akceptacja drugiego człowieka.

Rozdział II

MISJA SZKOŁY

„Prawdziwie wielki jest ten człowiek, który chce się czegoś nauczyć”

„Nie mamy się lękać prawdy o nas samych”

Jan Paweł II

Katalog możliwych idei szkoły

- Szkoła bezpieczna, szkoła bez przemocy i agresji
- Szkoła przestrzegająca praw dziecka i upowszechniająca wiedzę dotyczącą praw i obowiązków ucznia
- Szkoła twórcza
- Szkoła samodoskonaląca się
- Szkoła zdrowia
- Szkoła pracowitości
- Szkoła społecznego działania
- Szkoła aktywności życiowej
- Szkoła życzliwości
- Szkoła rozwijania uzdolnień
- Szkoła służby społecznej
- Szkoła sukcesu
- Szkoła biznesu
- Szkoła tolerancji
- Szkoła okazująca szacunek dla mniejszości narodowych, dla innych narodów, dla ludzi o odmiennych przekonaniach religijnych i światopoglądowych, otwarta na inne kultury
- Szkoła integracji
- Szkoła akceptująca niepełnosprawność
- Szkoła otwarta na potrzeby drugiego człowieka
- Szkoła radosna
- Szkoła przyjazna
- Szkoła współpracy
- Szkoła samodzielności
- Szkoła wszechstronnego rozwoju
- Szkoła regionalna
- Szkoła promująca talenty
- Szkoła programów indywidualnych
- Szkoła sumienności i rzetelności
- Szkoła uczciwości
- Szkoła sprawiedliwości
- Szkoła fair play
- Szkoła sportowa
- Szkoła z klasą
- Nauczyciel z klasą
- Uczniowie z klasą

Rozdział III

Obszary aktywności:

1. Społeczności uczniowskiej i formy pracy z uczniami:

- Otwarte pracownie.
- Zajęcia z zakresu profilaktyki.
- Zajęcia rozwijające zainteresowania zawodowe uczniów (zajęcia z zakresu preorientacji zawodowej).
- Szkolne grupy sportowe.
- Zajęcia dodatkowe.
- Praca uczniów na rzecz szkoły.
- Działalność charytatywna.
- Praca w bibliotece.
- Dostęp do szkolnych komputerów.
- Samorząd Uczniowski.
- Koła zainteresowań.
- Współpraca między klasami, w tym opieka klas II i III nad uczniami klas I w celu integracji pierwszoklasistów ze społecznością szkolną.
- Wystawy prac uczniowskich.
- Imprezy rozrywkowe.
- Zawody sportowe.
- Konkursy szkolne i międzyszkolne.
- Godziny do dyspozycji wychowawcy klasy (prowadzone przez uczniów).
- Obowiązkowe zajęcia edukacyjne.
- Lekcje plenerowe.
- Kontakty z organizacjami i instytucjami lokalnymi.
- Kontakt ze środowiskiem.

2. Nauczycieli:

- Rzetelne realizowanie zadań związanych z powierzonym stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.
- Wspieranie każdego ucznia w jego rozwoju.
- Dążenie do pełni własnego rozwoju osobowego.
- Kształcenie i wychowywanie młodzieży w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- Dbalność o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.
- Troska o kulturę języka i zachowanie uczniów.
- "Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego".
- Rozwijanie kontaktów z uczniem podczas zajęć pozaszkolnych.
- Współpraca nauczycieli uczących daną klasę (kształcenie umiejętności wielopredmiotowych).
- Prowadzenie dokumentacji pracy.
- Realizacja obowiązku dydaktycznego.
- Obowiązki w zakresie organizacji prac kontrolnych, prac domowych, kontroli zeszytów.

- Kontakty z rodzicami, pedagogizacja rodziców, przekazywanie informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, w tym dotyczących spóźnień, ucieczek uczniów z lekcji, nieusprawiedliwionych nieobecności; zobowiązanie rodziców do systematycznych kontaktów ze szkołą, do zawiadamiania szkoły o nieobecności dziecka i jej przyczynie.
- Samokształcenie, udział w szkoleniach.
- Podnoszenie kwalifikacji.
- Przykład osobisty.
- Dbanie o godność zawodową.
- Przygotowanie planów dydaktyczno-wychowawczych.
- Realizacja przydzielonych zadań.
- Opieka nad powierzonym majątkiem szkoły.
- Rozwijanie własnego warsztatu pracy.
- Wzbogacanie życia szkoły (lekcje w muzeach, teatr, kino, wycieczki).

Rozdział IV

Główne zadania szkoły :

"Bezpieczna i przyjazna szkoła ";

"Proszę, dziękuję, przepraszam "

- jako wyznaczniki kultury osobistej.

1. Stworzenie w szkole takiej atmosfery, aby wszyscy uczniowie czuli się w niej bezpiecznie, bez stresu przebywali na zajęciach, chętnie uczęszczali na zajęcia pozalekcyjne.
2. Pomoc uczniom, zwłaszcza z rodzin zagrożonych patologicznie poprzez kontakt wychowawcy klasowego, pedagoga szkolnego, Rzecznika Praw Ucznia, nauczycieli poszczególnych przedmiotów.
3. Uczeń winien w szkole znaleźć oparcie, powinien ze swoimi problemami zgłaszać się do: nauczyciela przedmiotu, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, pielęgniarki szkolnej, Rzecznika Praw Ucznia, dyrekcji szkoły.
4. Zapewnienie rozwoju i opieki uczniom sprawnym i niepełnosprawnym.
5. Przeciwdziałanie przemocy i agresji oraz zapewnienie uczniom bezpieczeństwa poprzez:
 - realizację zadań zawartych w Szkolnym Programie Profilaktyki,
 - realizację programów związanych z przeciwdziałaniem przemocy i agresji,
 - udział w projektach wychowawczych promujących obywatelskie i patriotyczne postawy oraz akcjach promujących zdrowy styl życia, zdrowie i higienę
 - pedagogizację rodziców w zakresie doradztwa zawodowego, odpowiedzialności karnej nieletnich, ochrony dzieci przed nałogami; zapoznanie ich z działaniami zmierzającymi do poprawy frekwencji i uświadomienie im konsekwencji zaniedbywania obowiązku szkolnego
 - podejmowanie tematu uzależnień w ramach zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: WDŻR, biologia, GDDW

Zadania szczegółowe:

I. Wychowanie ku wartościom (realizacja poprzez organizację dnia codziennego oraz wydarzeń ważnych w życiu klasy i szkoły)

1. **Kultura dnia codziennego.**

Reagowanie nauczycieli – wychowawców, dyrekcji szkoły na wszelkie akty przemocy, niewłaściwej postawy uczniów i eliminowanie ich poprzez:

- przypominanie zasad dobrego wychowania,
- kontrolowanie relacji interpersonalnych, szczególnie w klasach integracyjnych,
- częste pogadanki z pielęgniarką, pedagogiem szkolnym i wychowawcą,
- wspólne działania szkoły i rodziców dla poprawy zachowania uczniów,
- aktywne dyżury międzylekcyjne
- konsekwentne działania w czasie przerw; natychmiastowe rozmowy z rodzicami,
- stosowanie pozytywnych motywacji (dobry kolega),
- obniżenie oceny zachowania,
- udzielenie uczniowi upomnień,
- powiadamianie rodziców o przewinieniach uczniów,
- powiadomienie odpowiednich instytucji o wykroczeniach popełnionych przez uczniów.

Wpływ na kulturę zachowania mają także:

- korzystanie z dóbr kultury: wyjścia do kina, teatru, koncerty filharmonii,
- wycieczki klasowe,
- kształtowanie szacunku, tolerancji i wyrabianie nawyku pomocy dla niepełnosprawnych kolegów,
- audycje literacko-muzyczne, okolicznościowe, gazetka szkolna.

2. Poczucie integracji społeczności szkolnej

- udział w uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego,
- udział w innych uroczystościach szkolnych
- realizacja wielopremiotowych projektów edukacyjnych

3. Poszanowanie tradycji, wyrabianie szacunku dla wartości

patriotycznych i symboli narodowych; obowiązek stroju galowego i odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych.

Rocznice narodowe - podkreślenie wagi wydarzeń dla każdego Polaka

- Rocznicę wybuchu II wojny światowej
- Odzyskania Niepodległości
- Uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Dzień Edukacji Narodowej

4. Wspólnota, współdziałanie, odpowiedzialność, zespolenie kolektynu szkolnego, przyjaźń i koleżeństwo (inspirowanie do twórczego myślenia, kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności)

- Dzień Chłopca
- Andrzejki
- Mikołajki
- Bał karnawałowy
- Walentynki – aukcja prac wykonanych przez uczniów, audycja muzyczna
- Bał gimnazjalistów klas trzecich

5. Zwyczaje i obyczaje szkoły, ceremoniał szkolny (poczucie własnej wartości, poczucie wartości dobrej pracy, korzystanie z dorobku kultury, podtrzymywanie tradycji szkolnych), prezentacja pracy szkoły na forum środowiska lokalnego

- Przyjęcie pierwszoklasisty do grona uczniów gimnazjum
- Świątowy Dzień Życzliwości (21 listopada) – aukcja prac uczniowskich, wystawa plakatów, konkursy
- Wieczór wigilijny ze śpiewaniem kolęd – widowisko w wykonaniu uczniów dla nauczycieli, rodziców i mieszkańców środowiska
- Dni Integracji
- Strona internetowa szkoły

- Kronika szkoły
 - Obchody Dnia Patrona
- 6. Samodzielność organizowania czasu wolnego, możliwość zaprezentowania się na forum szkoły, wyzwalanie własnej inicjatywy, np.:**
- organizacja Dnia Samorządności
 - dyskoteki klasowe i szkolne
 - giełda talentów
 - przedsiębiorczość
 - pozyskiwanie funduszy z działalności dochodowej SU (loterie, kiermasze, dyskoteki, zbiórki pieniężne na cele charytatywne)
 - organizacja dni protestu przeciwko przemocy
 - organizacja dni przeciwko zagrożeniom zdrowia ze strony: nikotyny, narkotyków, alkoholu, patologicznych grup rówieśniczych i społecznych
- 7. Sportowa rywalizacja, równość społeczna, wspólnota, zaangażowanie do współdziałania i współpracy, prezentacja zdrowego stylu życia, sposobu spędzania wolnego czasu**
- Międzynarodowy Dzień Dziecka
 - Dzień Sportu
 - Wewnątrzszkolne rozgrywki sportowe

II. Uczenie i rozwijanie samorządności i demokracji.

1. Działalność Samorządu Uczniowskiego
2. Działalność Rzecznika Praw Ucznia

III. Profilaktyka zagrożeń okresu dorastania

1. Program profilaktyki szkolnej:
 - Bezpieczna szkoła
 - Stop przemocy
 - Profilaktyka uzależnień
 - Doradztwo zawodowe
2. Organizacja zajęć edukacyjnych „Wychowanie do życia w rodzinie”.

IV. Diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie wychowania

Ankietowanie uczniów i rodziców

Zebrania z rodzicami

Współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną oraz innymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i profilaktycznymi

V. Budowanie pozytywnego klimatu w szkole.

Niezwykle ważną sprawą w wychowaniu jest tak zwany program ukryty szkoły. Zawiera on w sobie jakość życia i atmosferę pracy, relacje wzajemne:

uczeń – nauczyciel

uczeń – uczeń

nauczyciel – rodzice

uczeń – rodzice

nauczyciel – nauczyciel,

a także różne pozawerbalne środki, jakimi posługują się pedagodzy, uczniowie i administracja szkoły. Zdając sobie sprawę, jak duży wpływ na samopoczucie uczniów ma „przebieg” programu ukrytego, w naszej szkole staramy się z wysiłkiem i zaangażowaniem budować życzliwą i przyjazną atmosferę. Atmosferę, która zachęca do angażowania się, gdzie nagradzana jest nie tyle rywalizacja, co współpraca, nie akceptacja istniejącego stanu rzeczy, ile konstruktywne działanie na

rzecz wspólnoty szkolnej, jej najbliższego środowiska społecznego, a nade wszystko własnej klasy.

Dobre relacje pomiędzy nauczycielami i uczniami, pomiędzy samymi uczniami, szkołą i rodzicami – osiągamy poprzez oddziaływania wychowawcze, które cechuje życzliwość i wyrozumiałość, a równocześnie jasno określone i konsekwentnie przestrzegane wymagania, zawarte w Regulaminie Szkoły.

Tworzymy warunki sprzyjające akceptowaniu każdego ucznia, ukazujemy tkwiące w nim możliwości, mocne strony osobowości, aby wzmóc wiarę we własne siły, poczucie bezpieczeństwa oraz wzajemne zaufanie, co jest podstawą aktywnego współdziałania uczniów, nauczycieli i rodziców.

Budujemy życzliwą, przyjazną atmosferę w zespołach klasowych, funkcjonujących w oparciu o grupy koleżeńskie tak, aby nikt w klasie nie pozostawał poza grupą kolegów na pomoc których może liczyć w sprawach szkolnych i osobistych.

Wyrabiamy przekonanie, że stałe doskonalenie życia szkoły, a nade wszystko własnej klasy, jest prawem i obowiązkiem nie tylko nauczycieli, ale również uczniów i ich rodziców.

Szkoła współpracuje na wielu płaszczyznach z rodzicami i środowiskiem lokalnym, m. in. poprzez:

- spotkania z rodzicami wszystkich nauczycieli w ramach opracowanego harmonogramu (wyznaczone środy miesiąca);
- zebrania w ciągu roku szkolnego w zależności od potrzeb
- współpracę z rodzicami w organizacji imprez na terenie szkoły i poza szkołą
- współpracę z Radą Rodziców
- organizację imprez różnego rodzaju na rzecz środowiska lokalnego
- wręczanie rodzicom wyróżniającym się współpracą ze szkołą nagrody „Przyjaciel Szkoły”.

Regulamin przyznawania nagrody „ Przyjaciel Szkoły”

- A. Nagrodą "Przyjaciel Szkoły" jest statuetka, dyplom i wpis do kroniki szkolnej.
- B. Nagroda wręczana jest raz w roku na okolicznościowej imprezie związanej z zakończeniem roku szkolnego.
- C. Nagrodę otrzymują rodzice lub osoby współpracujące ze szkołą za:
 - wspólne działania wychowawcze
 - pomoc udzielaną szkole
 - współudział w organizacji imprez szkolnych
 - pomoc udzielaną uczniom w sytuacjach trudnych
- D. Kandydatów do nagrody zgłaszają :
 - dyrekcja szkoły
 - nauczyciele
 - rodzice
 - uczniowie
 - pracownicy administracji szkolnej
- E. Nagrodę przyznaje Rada Pedagogiczna.

Rodzice poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Rodziców w ramach swych kompetencji:

- uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczy Szkoły i Program Profilaktyki,
- udzielają pomocy Samorządowi Uczniowskiemu,
- działają na rzecz stałej poprawy bazy szkolnej,

- pozyskują środki finansowe w celu wsparcia działalności szkoły,
- współdecydują o formach pomocy młodzieży.

Rada Rodziców może występować do Rady Pedagogicznej, Dyrektora Szkoły z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły.

Osiągnięciu pożądaných efektów naszej pracy wychowawczej sprzyja:

1. Doskonała organizacja pracy szkoły (porządek, ład oraz dyscyplina organizacji zajęć szkolnych i ich prowadzenia).
2. Spójność oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli i konsekwencja w przestrzeganiu ustalonych wymagań.
3. Egzekwowanie odpowiedzialności uczniów za ich zachowanie.
4. Sprawna organizacja codziennych czynności i powszechne przestrzeganie obowiązujących zasad (np. codzienną obowiązkową zmianę obuwia) oraz porządku dnia (np. punktualność zaczynania i kończenia zajęć).
5. Określenie konsekwencji negatywnego zachowania
 - uczniowie winni sami naprawiać te ze szkód, wyrządzonych przez siebie na terenie szkoły, których skutki mogą własną pracą usunąć (sprzątanie, czyszczenie, drobne naprawy)
6. Klimat sprzyjający uczeniu się i zorientowany na sukces każdego ucznia poprzez udział w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych zgodnych z predyspozycjami i zdolnościami uczniów.

W szkole działają organizacje szkolne i kółka, które mają za cel rozwijać talenty i zainteresowania, postawy i umiejętności społeczne i organizacyjne, np.:

- Szkolny Klub Sportowy
 - chór szkolny
 - Zespół Muzyki Dawnej
 - Zespół taneczny
 - Zespół teatralny
 - Klub Europejczyka
 - koła przedmiotowe
 - warsztaty humanistyczne
 - koło regionalne
 - zajęcia dodatkowe z języków obcych.
8. Wspieranie i pomoc uczniom słabym
 - zajęcia wyrównawcze
 - zajęcia rewalidacyjne
 - zajęcia logopedyczne

Działają one na podstawie planu organizacyjnego szkoły. Plan pracy oraz zamierzenia, jakie pragną osiągnąć, opracowane są przez opiekunów i znajdują się w planach pracy poszczególnych organizacji i grup zainteresowań.

VI. Motywowanie uczniów do nauki

1. Współzawodnictwo międzyklasowe
 - konkursy przedmiotowe (np. polonistyczny, języków obcych, historyczny, matematyczny, geograficzny itp.)
2. Prezentacja osiągnięć uczniów
 - wystawy prac uczniowskich
 - występy uczniów
 - prezentacja projektów
3. Eksponowanie osiągnięć
 - informacja w radiowęźle
 - wystawki
 - artykuły w gazetce szkolnej

- Internet

Systematyczna kontrola prac domowych.

Nagradzanie uczniów zgodnie z Regulaminem Uczniowskim.

VII. Promowanie zachowań i postaw pożądaných.

Wyróżnianie uczniów za właściwą postawę i zachowanie poprzez różne formy promowania takich zachowań:

- pochwała wychowawcy
- ocena zachowania
- wyróżnienia na imprezach szkolnych
- informacja w radiowęźle
- nagrody na podsumowanie roku szkolnego
- wręczenie stosownego wyróżnienia dla ucznia - nagroda "Fair Play" udokumentowane wpisem do kroniki szkolnej

Regulamin przyznawania nagrody "Fair Play"

1. Nagrodą "Fair Play " jest odznaka, dyplom i wpis do kroniki szkolnej.
2. Nagroda wręczana jest na uroczystości podsumowania roku szkolnego.
3. Nagrodę otrzymują uczniowie za:
 - wysoki poziom kultury osobistej
 - prawidłową postawę w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu
 - zapobieganie aktom przemocy fizycznej i psychicznej
 - pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
 - pomoc udzielaną uczniom słabszym i młodszym
4. Kandydatów do nagrody zgłaszają:
 - uczniowie
 - nauczyciele
 - rodzice
 - pracownicy administracji szkolnej
 - instytucje współpracujące ze szkołą
5. Nagrodę przyznaje Rada Pedagogiczna.

Nagrody za osiągnięcia edukacyjne, sportowe i inne wręczane są na uroczystości zakończenia roku szkolnego:

1. Świadectwo z wyróżnieniem w klasach I - III gimnazjum dla uczniów ze średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą oceną zachowania.
2. Nagroda książkowa i list gratulacyjny dla rodziców uczniów ze średnią ocen 5,0 i wzorowym zachowaniem .
3. Odznaka **WZOROWEGO UCZNIA** dla uczniów ze średnią ocen 5,0 i wzorowym zachowaniem:
 - po klasie I gimnazjum – odznaka **brązowa**,
 - po klasie II gimnazjum – odznaka **srebrna**,
 - po klasie III gimnazjum - odznaka **złota**

Praca wychowawcza ukierunkowana na kształtowanie sylwetki absolwenta.

Absolwent gimnazjum jest:

1. Odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny:

- Najczęściej zachowuje się zgodnie z oczekiwaniami szkoły i domu rodzinnego, a przypadki swego złego zachowania umie poddać krytycznej refleksji i nie powtarza błędów, do których popełnienia potrafi się przyznać,
- Przestrzega zasad wymiany opinii z innymi i kultury dyskusji,
- Jego wygląd nie budzi zastrzeżeń, higiena osobista i dbałość o zdrowie oraz unikanie zagrożeń związanych z uzależnieniami,
- Sprawnie współdziała z innymi na terenie klasy, szkoły i poza nią, realizując wspólne zadania.

2. Samodzielny, zaradny, otwarty:

- Jest ciekawy świata i korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- Poszukuje nowych obszarów dla swej aktywności, problemów do rozwiązania, a nawet wyzwiań, które pozwoliłyby mu sprawdzić się w oczach własnych,
- Potrafi samodzielnie stawiać sobie cele, wymagające pomysłowości i konsekwencji w realizacji,
- Umie ocenić sensowność i szanse realizacji własnych i cudzych pomysłów i podjąć właściwą decyzję.

4. Uczciwy, prawy i prawdomówny:

- W pełni docenia znaczenie zaufania w kontaktach między ludźmi i stara się na nie zasłużyć,
- W przypadkach konfliktowych wybiera drogę szczerości i prawdomówności,
- Umie trafnie rozróżnić osoby godne i niegodne zaufania

5. Kulturalny, taktowny i szanujący innych:

- Cechuje go takt i kultura osobista w stosunku do innych,
- Umie dokonywać trafnych wyborów w sytuacjach trudnych i niejednoznacznych,
- Potrafi właściwie korzystać z dóbr kultury i wyrażać szacunek dla tradycji i symboli narodowych .

6. Krytyczny wobec siebie i innych:

- Ma świadomość istnienia na świecie różnych systemów wartości,
- Nie jest podatny na demagogię i manipulację informacyjną.

Kształtowanie i rozwój osobowości ucznia odbywać się będzie poprzez systematyczną współpracę szkoły, uczniów i rodziców.

Formami dominującymi będą ankiety, rozmowy, wspólne rozwiązywanie problemów, ewaluacja przedsięwzięć, stawianie nowych zadań i ich realizacja.

Rozdział VI

Ewaluacja programu wychowawczego

1. Terminy ewaluacji

- bieżąca – przyjmowanie uwag przez dyrektora szkoły od uczniów, nauczycieli i rodziców
- roczna – analiza uzyskanych osiągnięć i poniesionych niepowodzeń

2. Sposoby wartościowania programu

- ankiety
- obserwacje
- analiza funkcjonowania programu wychowawczego przez Zespół Wychowawczy
- skrzynka anonimowych uwag

3. Dokonywanie zmian

Wszystkie końcoworoczne wnioski oraz zebrane materiały ewaluacyjne nauczycieli, wychowawców, dyrekcji i samorządu szkolnego o realizacji zadań wychowawczych szkoły powinny być uzupełnione propozycjami działań na kolejny rok szkolny.

*Przyjęty do realizacji po zmianach i pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Rodziców na posiedzeniu Rady Pedagogicznej **21.09.2009 r.***